

LEVENSLANG?

Autobiografie van een voormalig tbs'er

Inhoud

- Hoofdstuk 1: Voorgeschiedenis
- Hoofdstuk 2: Het begin van het einde
- Hoofdstuk 3: De delicten
- Hoofdstuk 4: Verblijf in jeugdgevangenissen
(Hartelborgt en De Sprang)
- Hoofdstuk 5: Verblijf in P.I. Vught
- Hoofdstuk 6: Welkom in de wereld van tbs
(Meijers Kliniek / Flevo Future)
- Hoofdstuk 7: De mislukte behandeling
- Hoofdstuk 8: Vertrek uit de Meijers Kliniek
- Hoofdstuk 9: Psychopathie in de tbs-instelling
(Pompekliniek)
- Hoofdstuk 10: Resocialisatie
- Hoofdstuk 11: Inzicht
- Hoofdstuk 12: Terug naar binnen
- Hoofdstuk 13: De laatste kans
- Hoofdstuk 14: Gestoorde liefde
- Hoofdstuk 15: Voorwaardelijke vrijheid
- Hoofdstuk 16: De laatste loodjes

Voorgeschiedenis

Op 20 augustus 1980 word ik 2 maanden te vroeg geboren. De reden hiervoor is mij tot op de dag van vandaag niet helemaal duidelijk. Mijn moeder heeft mij mijn hele jeugd ingeprent dat mijn vader haar zo zwaar mishandeld had, dat ik er wel uit moest komen. Toen ik geboren werd, was mijn vader al vertrokken. Als ik hem jaren later voor het eerst spreek, is zijn versie van het verhaal anders. Volgens hem was hij doodsbang voor mijn moeder en is hij daarom weggegaan. De waarheid zal wel ergens in het midden liggen.

Ik was paars en moest een flinke tijd in de couveuse blijven. Verder was ik wel gezond. Ik kwam ter wereld in Dordrecht, een stad waar ik verder weinig van afweet en eigenlijk niet vaak meer ben geweest. Het enige wat me is bijgebleven, is de in Rotterdam en omstreken bekende kreet 'hoe dichter bij Dordt, hoe rotter het wordt'. Ook worden mensen uit Dordrecht schapenkoppen genoemd: geen flauw idee waarom. Kennelijk vond mijn moeder het ook niet veel soeps, want ze verhuisde al snel naar Capelle aan den IJssel waar ik tot mijn zevende heb gewoond. We woonden in een driekamerwoning in de wijk 'De Wingerd' met van die driehoog flats.

Volgens mijn moeder begonnen toen al de problemen met mijn gedrag. Ik was volgens haar een heel moeilijke baby, die haar altijd wegduwde met zijn armpjes. Ik weet niet wat ervan klopt, maar wel dat de problemen al vroeg begonnen. Op de kleuterschool sloeg ik een andere kleuter met een metalen schep op zijn hoofd. Sommige dingen herinner ik me ook omdat ze me later nog vaak verteld zijn. Wat ik nog goed weet, zijn de vele ruzies in de buurt en op de basisschool, en vooral hoe bang ik was voor mijn moeder. Mijn moeder was 17 toen ze van mij beviel en ze nam het mijn vader erg kwalijk

dat hij vertrokken was; logisch natuurlijk. Maar ze nam het mij ook kwalijk, tenminste, dat vermoed ik. Dit is nooit echt uitgesproken tussen mijn moeder en mij, omdat over dit soort dingen niet gepraat werd.

Meestal was ik buiten. En als ik al thuis was, zat ik op mijn kamer met Lego en mijn He-man poppetjes te spelen. Ik had een hele stad gebouwd en speelde tekenfilmscènes na met He-man en zijn tegenstander Skeletor, waar ik een paars kasteel van had. Soms werd de stad vertrappt door mijn moeder, die helemaal door kon draaien. Woest uit haar ogen kijkend en met het schuim op haar lippen, verwoestte ze als een soort Godzilla mijn stad. Ze gaf me nog wat tikken na, waarna ik meestal in een hoekje ging zitten huilen. Nadat mijn moeder was uitgeraasd stond ze soms met een lege blik wild in en uit te ademen. Dat zag er dan zo vreemd uit dat ik erom moest lachen. Dan werd ze weer helemaal gek.

Ik kreeg wel klappen thuis maar terugkijkend was het geen zware kindermishandeling. Ik leerde later jongens kennen die veel hardere klappen kregen. Het is meer hoe mijn moeder deed en de blik in haar ogen waardoor je het idee kreeg dat je laatste uur geslagen had. Totale gestoordheid, een monster.

Verder herinner ik me alleen flarden van de periode in Capelle, vooral de problemen op de basisschool - zo veel dat ik er weg moest. Er schijnt een juf overspannen te zijn geraakt door mijn gedrag in de klas. Verder de vriendjes, al weet ik van sommigen de namen niet meer. Een beetje vechten en kattenkwaad uithalen met andere jongetjes. Wat me nog goed voor de geest staat, is dat ik een keer met een opblaasbootje in een kleine plas dreef. Kinderen waar ik ruzie mee had, gooiden vanaf de kant stenen naar mij. Dat was beangstigend: hoe dichterbij de kant kwam, hoe groter het risico dat ze me zouden raken. Toen ik er thuis over vertelde, kreeg ik klappen, ik begreep niet waarom. In diezelfde plas zakte ik in de winter ook nog eens door het ijs. Ik dacht dat ik verdronk maar twee meisjes kwamen mij te hulp en trokken me op het droge.

In deze periode heb ik een tijdje bij mijn oma gewoond in Bolnes, een gemeente net buiten Rotterdam waar mijn moeder

Hoofdstuk 3

De delicten

Ik maakte het schooljaar af en zou makkelijk overgaan naar de volgende klas. Jeugdzorg vond echter dat ik naar een internaat moest. Mijn gezinsvoogd Ernesto regelde dat ik naar een open internaat moest in Hoenderloo. Mijn moeder was het hier niet mee eens en probeerde via een kort geding om mij in een gesloten internaat te krijgen. Dit maakte mij erg boos. Het mislukte ook en al snel ging ik op proef naar Hoenderloo. Ik kwam terecht op het Heldringhuis, één van de paviljoens op het enorme terrein van de Hoenderloo groep. Het internaat lag midden op de Veluwe en had verschillende paviljoens met acht tot tien jongeren per paviljoen. Vlak voor het paviljoen waar ik terechtkwam was een groot voetbalveld. Verder was er een school op het terrein, en een soort van sportschool waar jongens konden fitnessen.

Op de afdeling stond een pooltafel en spelcomputer en er was een stafkaam. Er was altijd personeel aanwezig, ook 's nachts. In verschillende diensten draaiden deze personeelsleden nachtdiensten en sliepen op het paviljoen. Eerst kwam ik een weekend op proef en dit beviel best wel. Ik kon het meteen goed vinden met een aantal jongens. Het was vrijheid en blijheid en er werd door de jongeren geblowd en gedronken. Er waren wel regels maar er werd niet erg zwaar gestraft als je ze niet nakwam. Na het weekend op proef ging ik weer terug naar huis en als het goed was zou ik hier na de vakantie terugkomen. Eerlijk gezegd keek ik hier al naar uit, van wat ik ervan kon beoordelen was ik hier beter af dan thuis.

De rest van de vakantie hield ik mij tamelijk rustig, ik had de angst dat ik alsnog naar een gesloten internaat moest. Mijn moeder deed er alles aan om dit alsnog voor elkaar te krijgen, maar ik was al aangenomen bij de Hoenderloo groep. Deze drang van mijn moeder om mij in een gesloten internaat te

Verblijf in P.I. Vught

Toen ik binnenkwam in Vught moest ik eerst naar het bad, dit was een ruimte waar alles gecontroleerd werd. Mijn spullen uit de transportdoos werden nagekeken en er werd een legerbroek in beslag genomen, dit was verboden in deze inrichting. Daarna moest ik mij uitkleden voor de badmeester en twee bewaarders. Handen door het haar halen, voeten optillen en onder de oksels kijken. Daarna gaf de badmeester een soort van commando op harde toon: "Bukkebille!" ik snapte niet wat hij bedoelde en vroeg hem wat hij wou. "Bukkebille!" zei hij nog eens op nog hardere toon. Nogmaals zei ik hem dat ik niet snapte wat hij bedoelde waarop hij op geïrriteerde toon antwoordde: "Bukken en je billen uit elkaar houden!"

"Ben je een flikker, ofzo?" vroeg ik hem, ik had nog nooit zoiets gehoord. Hij zei op zeer geïrriteerde toon dat als ik het niet deed ik gelijk naar de isoleer kon. Dus deed ik het maar, alhoewel ik het toch maar een vernederend iets vond.

Ik moest even wachten en werd door twee bewaarders opgehaald en naar unit 2 gebracht, een unit met ongeveer honderd gedetineerden met een leeftijd van tussen de 18 en 24. Allemaal langgestraften waarvoor geen beroep meer mogelijk was. Sommige hadden 2 jaar en andere 15, ze waren verdeeld over tien afdelingen met verschillende regimes. Ik liep met de bewaarders richting de unit over de luchtplaats die een basketbalveld had, toen twee gedetineerden mij aankeken. "Kijk voor je", zei ik tegen de jongens die meteen wat terugzeiden en ik wist meteen dat ik wat vijanden had. Ik werd naar een B1-afdeling gebracht, wat hier inhield dat je groepsgericht was, zo werd mij verteld.

Ik kreeg een cel toegewezen en ging meteen de afdeling op, ging zitten en stak meteen een sigaret op. Meteen kwam één van de gedetineerden naar mij toe en vertelde mij dat

ze onderling hadden afgesproken dat er op de afdeling niet gerookt mocht worden. "Fuck you, ik doe wat ik wil!" beet ik hem toe en hij zei dat ik hier veel problemen zou krijgen. Ik had mij voorgenomen niet met me te laten spotten en was klaar om te vechten. Diezelfde dag kreeg ik een korte intake waar mij de regels werden duidelijk gemaakt. Er moest iedere dag gewerkt worden, 8 uur per dag en 5 dagen in de week. Als je niet wilde werken ging je naar de isoleercel. Eén uur per dag mocht er gelucht worden op de binnenplaats en mocht je basketballen of aan de apparaten trainen die aan de muur hingen. Eén keer in de week mocht je naar de bibliotheek en in het weekend mocht je 2 uurtjes bezoek ontvangen in de bezoekszaal. Als je een regel zou overtreden kreeg je een rapport, deze rapporten zouden bij volgende overtredingen oplopen tot een maximum van 2 weken isolatie. Bij een vechtpartij was het standaard 2 weken isolatie voor beide kemphanen. Als je eenmaal op 2 weken isolatie zat, zou iedere overtreding goed zijn voor 2 weken isolatie zo lang je in Vught zat. Als je gewekt werd moest je meteen uit bed en je bed opmaken, bleef je onder de dekens liggen was er meteen isolatie. Ik kreeg ook meteen mijn registratienummer door: 1764501, dit moest ik te allen tijde op kunnen noemen, zo werd mij verteld.

Ik vond het meteen maar niets in Vught en het zou al snel nog minder worden. De volgende ochtend werd ik gewekt door twee bewaarders, "Urinecontrole", zeiden ze in koor. Ik moest op de kleine wc met de twee bewaarders naast en tegen mij aan nu meteen urine produceren. Het lukte niet, ik was nogal onder de indruk en had zoiets nog nooit meegemaakt. In De Sprang kreeg je het bekertje mee en mocht je het zelf uitzoeken net zoals in De Hartelborgt. Maar hier stonden ze er bovenop en dus kreeg ik er geen druppel uit. Tot mijn verbazing werd ik meteen naar de isoleercel gebracht en was het weer uitkleden en 'bukkebille'. "Je hebt nog één poging", zei een bewaarder op enigszins dreigende toon en de deur werd vergrendeld. Ook was er een soort van deksel op de wc vastgemaakt waardoor deze afgesloten was. Na een halfuur dacht ik dat het wel zou lukken en drukte ik op het

belletje. Ze kwamen nog eens maar ik kon echt niet plassen op deze manier. Met twee man werd er zeer dicht tegen mij aangestaan terwijl beide bewaarders geconcentreerd naar mijn geslachtsdeel keken.

Ik kon meteen in de isoleercel blijven en er werd mij verteld dat ik nu een straf van 2 weken isolatie tegemoet kon zien. De bewaarders lieten tijdens het eten en de luchtmomenten weten dat ik hier een zware tijd tegemoet ging. Na 2 dagen van mijn straf kwam er een andere mededeling, volgens een bewaarder had men vanuit De Sprang gemeld dat ik bolletjes met cocaïne in mijn maag zou hebben. Dit was een volstrekt belachelijke beschuldiging, ik had nog nooit zoiets gedaan en was er ook nooit mee in verband gebracht. Meteen werd ik in de handboeien geslagen en door twee bewaarders overgebracht naar een isoleercel op een andere unit. Hier zat meteen een deksel op de wc pot en een bewaarder zei mij met een dikke grijns op zijn gezicht dat ik niet eerder uit de isoleercel kwam voordat ik onder toezicht gepoept had. Ik ging meteen in hongerstaking, dit ging mij echt te ver.

Tijdens mijn eerste luchtmoment stond er een brede bewaarder naar mij te kijken, hij keek me de hele tijd kwaad aan en zei: "Als je hier gek gaat doen slaan we je verrot!" Toen stond hij wat in mijn papieren te kijken en vervolgde: "Dit klopt niet, jij bent geen 17." Ik zei hem dat ik echt 17 jaar oud was maar volgens hem zaten jongens van 17 niet in Vught. Hij belde om het na te vragen en toen het bevestigd werd veranderde zijn hele houding. Ineens gedroeg hij zich als een soort van bezorgde vader en bood mij nog een sigaret aan en vertelde mij dat ik beter mee kon werken. Na een week hongerstaking had ik het wel gezien en ging ik weer eten. Ik leverde mijn ontlasting onder toezicht in, een verschrikkelijk vernederende ervaring. Zelfs het papier waar ik mijn kont mee afveegde moest ik aan één van de bewaarders geven die er onderzoekend naar keek. Hierna werd ik overgebracht naar unit 1.

Unit 1 was de voormalige EBI (Extra Beveiligde Inrichting) en heette volgens de bewaarders het hoofdgebouw. Onder de gedetineerden en ook onder de meeste bewaarders werd

moment voor altijd zou blijven. “Zo is het wel genoeg, einde bezoek”, zei een mannenstem. Dit was een bewaarder en nu moesten we echt afscheid nemen. De rest van de dag had ik een lach op mijn gezicht, voor mijn gevoel kon ik er nu weer jaren tegenaan. Toen ik terug was begon ik meteen een brief te schrijven over hoe verliefd ik op Marja was, zij deed hetzelfde en we waren er zeker van. Wij zouden een toekomst samen hebben, we zouden voor altijd samen blijven.

In mijn brieven loog ik er lustig op los tegen Marja, dit was voornamelijk over wat ik gedaan had. Ik durfde niet de waarheid te vertellen en verzong er van alles bij. Ik maakte er een verhaal van dat zo uit een misdaadfilm kon komen. Het was vooral geïnspireerd door angst, als ik de waarheid zou vertellen zou ze mij vast niet leuk vinden, dacht ik. De gemiddelde gedetineerde zou dit verhaal niet geloven maar Marja deed dit wel. Het deed er verder ook niet echt toe voor mij, de nadruk lag niet op wat ik gedaan had maar op wat wij samen hadden. Ergens voelde ik mij er wel slecht over dat ik tegen haar loog, maar de waarheid vertellen leek mij niet verstandig.

Na een halfjaar vond men dat ik niet langer op de strafgang kon blijven en het afdelingshoofd stelde mij voor om naar de B.Z.A. te gaan. Dit was een nieuw gebouw en B.Z.A. stond voor Bijzondere Zorg Afdeling. Alle gedetineerden die tbs hadden zouden hier terechtkomen. Ik wilde hier niet aan meewerken maar er werd mij verteld dat het een stuk minder streng was en dat ik iedere dag zou kunnen sporten. Toen besloot ik om er maar heen te gaan.

Rond deze tijd was er een uitgebreide reportage bij Peter R. de Vries over Vught. De reportage ging voornamelijk over de directeur, zijn beleid en allerlei misdragingen waar hij zich schuldig aan had gemaakt. Hij zou personeel bedreigd hebben, overmatig alcohol gebruiken tijdens werktijd en bewaarders voor privéklusjes hebben gebruikt. Er waren meerdere afleveringen ook over de gevangene die hij aan de muur geketend had. Wat bij Peter R. de Vries aan bod kwam was maar het topje van de ijsberg. Het gevolg hiervan was echter dat hij weg moest als directeur, hij werd

weggepromoveerd door justitie. 'Het beleid werd meteen en stuk soepeler, alsof men wist dat waar ze mee bezig waren geweest niet deugde. Het was niet zo dat het nu net als andere gevangenen was, het was nog steeds streng. Maar je kon voelen dat het anders was, de hele sfeer werd beter door het vertrek van één man. Het leek nog het meeste effect te hebben op de bewaarders, die waren iets vriendelijker geworden.

De B.Z.A. was een erg aparte afdeling met een aantal vreemde gasten, er zaten mannen die naar een tbs-kliniek moesten. Maar er zaten ook jongens die niet geschikt voor detentie waren, sommigen waren gewoon psychotisch. Ik werd meteen sportreiniger, wat inhield dat ik de fitnesszalen en sportzaal moest schoonhouden. Tussendoor kon ik dan wat fitnessen en soms voetballen met de sportinstructeurs Donny en Joeke, die beiden een metamorfose hadden ondergaan en erg vriendelijk waren geworden. Met de urinecontroles kreeg ik wat meer ruimte, het ging nog steeds heel erg moeilijk maar het was niet meer twee pogingen en anders isolatie. De bewaarders toonden op allerlei manieren begrip en het was best wel even wennen.

Op de afdeling trok ik veel op met Abdul, een Molukse man van in de 40 die als één van de weinigen normaal overkwam. En met Marti, ook een Molukse jongen waar ik wel soms ruzie mee had. Met de rest van de jongens had ik niet echt problemen, alleen veel waren er erg gestoord. Zo was er Michel, een grote brede Surinaamse man, die zomaar een man had doodgestoken in de bibliotheek in Den Bosch. Dit had hij overigens gedaan meteen nadat hij was vrijgelaten uit Vught. Hij grijsde altijd heel vreemd en als hij lachte zag dit er bizar uit. Als je hem vroeg naar waarom hij deze man had doodgestoken lachte hij en antwoordde dan met: "Omdat ik een huis wou", er viel geen touw aan vast te knopen. Ook snoof hij voor een sigaret zo een lijntje suiker op. Het was een aardige gozer maar hij was erg de weg kwijt.

En er was Wayne, die net als Michel en ik ook uit Rotterdam kwam, hij was zwaar paranoïde en schreeuwde kreten als 'scifi' en 'dodenrijk'. Ik had geen idee wat hij hiermee

bedoelde en er was geen normaal gesprek met hem te voeren. Vreemde gasten kwamen en gingen, de een nog gekker dan de ander. Eigenlijk waren de jongens die naar de tbs zouden gaan nog het normaalste. Later kwam hier Marco bij, iemand die ik nog kende uit De Sprang.

Het ging wel zijn gangetje op de B.Z.A. en ik was er toch wel op vooruitgegaan. Veel sporten en nu kon ik ook iedere dag met Marja bellen. Ik was nog steeds opgefokt, maar dat hoorde er nu eenmaal bij in deze omgeving. Dat ik kon sporten zorgde ervoor dat ik iets met deze agressie kon, bovendien zat ik nu niet meer constant afgezonderd.

Toen ik er een tijdje zat werden de bewaarders echt aardig, wel gebruikten ze mij om sommige jongens in het gareel te houden. Dan werd er bijvoorbeeld gezegd: "Als het zo onrustig blijft op de groep kan het voetballen vanmiddag niet doorgaan." Ik sprak dan de desbetreffende jongens aan zodat ze in het gareel bleven. Ik had een status op de groep van de gevaarlijkste en gekste jongen en gebruikte dit ook. Ook was het zo dat iedere brief die ik kreeg door de bewaarders werd gelezen voordat deze uitgereikt werd. Ik trok mij daar niets van aan en Marja ook niet en sommige brieven waren erg pikant. Hier werd dan over gegrapt en vaak maakten ze er opmerkingen over. Het contrast was enorm en hoe gek het ook klinkt sommige van de bewaarders op de B.Z.A. gedroegen zich echt alsof ze vrienden van mij waren. Ik had allerlei privileges en kon zelfs soms op kosten van de inrichting uren bellen met Marja.

Marja kwam eens in de 3 weken op bezoek en tijdens een van de bezoeken gaf ze aan weleens contact met mijn moeder te willen hebben. Ik had haar alle details over mijn jeugd verteld en ook wat voor persoon mijn moeder was. Ze wilde dit echter heel graag en ik zou het aan mijn moeder voorleggen. Tijdens een bezoek van mijn moeder liet ik een foto van Marja zien en vertelde ik haar over Marja's wens tot contact. "Wat een leuk meisje", zei mijn moeder enthousiast en ze gaf aan het leuk te vinden als ze contact zouden hebben. Ik vertrouwde het echter voor geen meter, maar omdat Marja het zo graag wilde gaf ik haar later het nummer van mijn

LEVENSLANG?

'Levenslang?' vertelt het waargebeurde en aangrijpende verhaal van een voormalig tbs'er. Op een indringende manier wordt de lezer meegezogen in een verhaal dat een onthullend beeld geeft van de dagelijkse gang van zaken achter de muren van tbs-inrichtingen.

Wesley Zippro wordt vanwege een roofmoord en een moord op een pedofiel veroordeeld tot een jarenlange gevangenisstraf en tbs. In 'Levenslang?' vertelt hij het aangrijpende verhaal over zijn jeugd, zijn misdaden, zijn liefdes en zijn verblijf in diverse (jeugd)gevangenis en tbs-klinieken. Door een gebrek aan effectieve behandelingen en een volgens de auteur incompetent leiding, komt hij in een neerwaartse spiraal. Hij besluit het lot in eigen handen te nemen en door zelfstudie en meditatie vindt hij - met vallen en opstaan - langzaam de weg terug naar zichzelf: Wesley 2.0.

'De binnenwereld van gevangenis en tbs-klinieken is voor de meeste mensen een gesloten boek. In combinatie met het onderwerp 'criminaliteit' resulteert het daarom vaak in mythische beeldvorming. Door (ex-)gedetineerden zélf opgetekende ervaringen zijn schaars en daarom alleen al interessant. Verwacht van Wesley Zippro geen belletrise, maar meer een rauw geschreven biografie over zijn tot dusver weinig succesvolle leven'.

Archie Barneveld
Hoofdredacteur Crimelink

uitgeverij
GELDERLAND

BOEKEN | KRANTEN | TIJDSCHRIFTEN

9 789491 826160 >